

Voor meer info over
veilig werken, kijk op
www.agroarbo.nl

Steken van bijen, hommels en wespen

Tips en vuistregels voor de toolboxmeeting

De mannelijke exemplaren van bijen, hommels en wespen kunnen niet steken. Zij leven heel kort. Je komt dus vrijwel altijd de (stekende) vrouwtjes tegen. Zij gebruiken hun angel ter verdediging. De vrouwelijke wespen en hommels kunnen meerdere malen achter elkaar steken, omdat de angel geen weerhaakjes bevat. Hierdoor kunnen ze de angel direct terugtrekken en opnieuw steken. De angel van een bij heeft wel weerhaakjes, waardoor de angel met gifzak achterblijft in de huid.

WESP

BIJ

HOMMEL

STEKEN VOORKOMEN

Een wesp, bij of hommels steekt pas als het dier zich bedreigd voelt. Ga daarom niet slaan en laat een nest met rust. Sterke geuren trekken de dieren aan. Wees dus zuinig in het gebruik van parfum, deodorant, zeep en huidverzorgingsproducten.

*Gestoken?
Zuig de wond na
de steek direct uit.
Zuig krachtig
en spuug het uit.*

Insecten kunnen agressief reageren op de geur van transpiratie en alcohol, maar ook op de geur van geoxideerd materiaal tussen de huid en bijvoorbeeld een ring of horlogebandje. Wespen komen af op zoetigheid. Ze hebben de meeste honger in augustus en september en zijn dan ook het agressiefst.

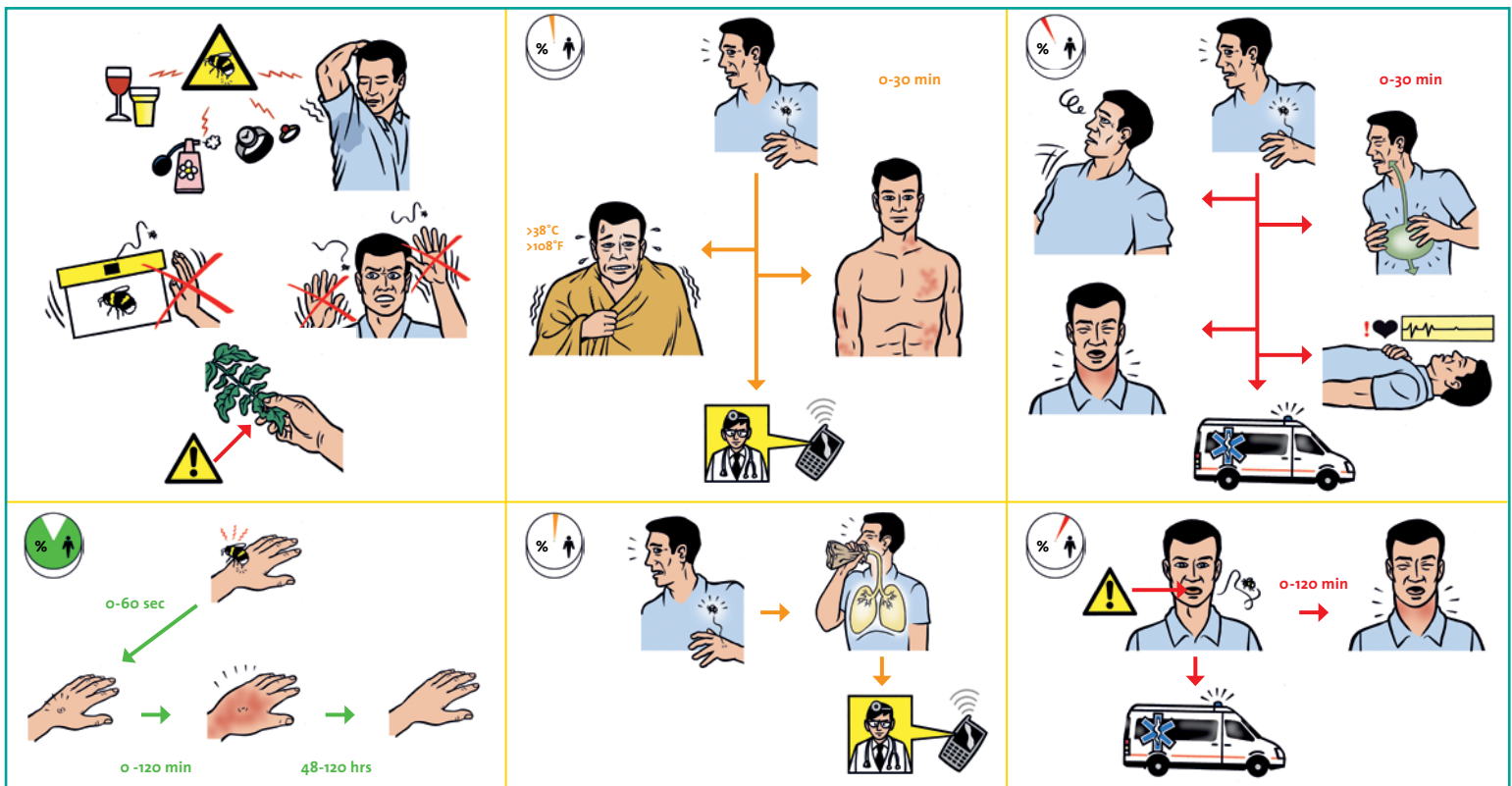
WANNEER NAAR DE HUISARTS OF EERSTE HULP?

Na een steek volgt een heftige pijscheut, die weer minder wordt. De huid wordt rood en gaat zwellen en branden. Na twee tot 24 uur is de pijn weer weg. De plaats van de steek is zichtbaar als een klein gaatje. Soms is er sprake van een allergische reactie. Dan is direct ingrijpen noodzakelijk.

- Bel 112 als je gestoken bent in je mond, hals, tong of keel. Ook moet je actie ondernemen bij zwelling van de oogleden of lippen, benauwdheid, overgeven of overgevoeligheid. Daarnaast kan iemand door de schrik gaan hyperventileren en daardoor bewusteloos raken.
- Als je in korte tijd tientallen steken oploopt, is dat reden om naar het ziekenhuis te gaan, omdat er dan vergiftigingsverschijnselen kunnen ontstaan (hartritme- en ademhalingsstoornissen).
- Er moet contact met de huisarts worden opgenomen bij jeuk over het hele lichaam, koorts of rode huiduitslag.

STEK VAN EEN HOORNAAR OF PAARDENWESP

Een hoornaar herken je aan zijn grootte, want hij is zo'n drieënhalve centimeter lang. Een steek van een hoornaar is pijnlijker dan een wespensteek, maar geen reden tot zorg. De behandeling is hetzelfde.

Steken kunnen een allergische reactie veroorzaken. Als je een gezondheidsprobleem hebt of vermoedt, raadpleeg dan een arts.

TIPS VOOR ALS JE GESTOKEN BENT

- Verwijder direct de angel met je nagel, de stompe kant van een mes of een pincet. Na een bijensteek blijft de angel gif pompen, ook al is de bij weggevlogen. Zorg ervoor dat er hierbij niet nog meer gif in je lichaam komt. Knijp niet in het gifzakje.
- Zuig de wond na de steek direct uit of gebruik hiervoor een vacuümpompje. Zuig krachtig en spuug het uit.
- Spoel de wond schoon en desinfecteer met jodium of alcohol.
- Als je gestoken bent en je voelt je niet goed worden, meld het dan bij je collega's of iemand anders, zodat ze je in de gaten kunnen houden en je kunnen helpen als het slecht gaat.
- Koelen: leg indien mogelijk een washandje met daarin ijsblokjes op de plaats van de steek. Bij een steek in de mond kan de zwelling worden tegengegaan door op een ijsblokje te zuigen. Als de zwelling de luchtweg afsluit, is de situatie levensbedreigend.
- Tabletten of crèmes kunnen de klachten verminderen.
- Anti-histaminetabletten kunnen worden gebruikt bij een allergische reactie.

TIPS EN VUISTREGELS

- Vermijd sterke geuren.
- Draag beschermende kleding, bedek de huid en smeer een insectenwerend middel op.
- Zorg dat je een vacuümpompje voor insectenbeten bij je hebt
- Zorg dat wespen niet in je eten of drinken gaan zitten (bijvoorbeeld in een blikje).
- Stel je werkgever en collega's op de hoogte van de allergieën die je hebt, zodat zij hiermee rekening kunnen houden en in geval van nood op de juiste wijze kunnen reageren.
- Zorg dat je je anti-allergie medicijnen altijd bij je hebt en dien ze indien mogelijk zelf toe.

TEKST: Corina van Zoest-Meester, adviseur arbo

FOTO'S: Sallandse Bijenvereniging St. Imelda in Raalte, Bumblebee Stings

Alle toolboxes zijn ook digitaal te gebruiken via de Veilig Vakwerk-dienst.
Ga voor meer informatie naar www.veiligvakwerk.nl.